

بیماری اسکرودرمی چیست؟

اسکرودرمی به عنوان یک بیماری بافت همبند شناخته می‌شود. بافت همبندی که در پوست و در قسمت هائی از اعضای داخلی بدن وجود دارد، بیش از حد طبیعی رشد می‌کنند.

در بعضی از انواع اسکرودرمی بیماری فقط به سفت شدن پوست منحصر است ولی در انواع دیگر نه تنها پوست بلکه رگ ها و اعضای داخلی بدن مانند قلب، ریه ها و کلیه ها نیز گرفتار می شوند.

چه عواملی در ایجاد این بیماری نقش دارند؟

- عوامل ژنتیک در این بیماری نقش دارند. عوامل محیطی مانند عفونت های ویروسی و بعضی از مواد شیمیایی در بروز آن نقش دارند.
- هورمونها و فعالیت غیر طبیعی سیستم ایمنی در بروز این بیماری دخیل است. این بیماری در زنان شایع تر می باشد.

بیماری اسکرودرمی چه علائمی دارد؟

- تغییرات در پوست فرد شامل: ورم و سفت شدن آن در دست ها، صورت و اطراف دهان و از بین رفتن چین ها و خطوط طبیعی در دست ها
- یکی از اولین علائم اسکرودرمی، رینود است که باعث انقباض رگ های خونی انگشتان دست و انگشتان پا در پاسخ به دمای سرد یا گرانی های عاطفی خواهد شد. پدیده رینود به عارضه ای گفته می شود که طی آن رگ های خونی در انگشتان دست و پا در اثر سرما یا تحریک عاطفی منقبض شوند. این

عارضه به سفید یا آبی یا قرمز شدن دست و پا می انجامد. وقتی این اتفاق می افتد، ممکن است انگشتان دست و پای بیمار کبود شده و احساس درد یا بی حسی کند. احتمال اینکه بیماری رینود در افرادی که اسکرودرمی ندارند نیز رخ دهد، وجود دارد.

- وجود لکه های سفت با تغییر رنگ در پوست
- خشکی دهان و چشم
- نشانه های مربوط به عوارض قلب، ریه و کلیه
- تنگی نفس، تپش قلب، خستگی شدید و سرفه های مداوم
- سردی و رنگ پریدگی انگشتان دست و پا به دنبال سرما
- اشکال در بلع
- درد مفاصل و عضلات

تشخیص بیماری

- آزمایش خون جهت بررسی کم خونی
- آزمایش ادرار جهت شناسایی وجود خون در ادرار
- نوار قلب
- اکو از قلب
- عکس از قفسه سینه
- آزمایش عملکرد ریه
- بررسی اختلال حرکات مری

درمان بیماری اسکرودرمی

این بیماری براساس علائم و درگیری اعضای بدن توسط پزشک روماتولوژیست درمان می شود.

درمان مشکلات مفصلی

- در این بیماری ممکن است حرکت مفصل های دست مشکل شود.
- فرد باید یاد بگیرد که کارهای روزانه را به نحوی انجام دهد که بر روی مفاصل دردناک فشار کمتری وارد آید.
- نرمش های کششی توسط پزشک متخصص آموزش داده می شود.

درمان خشکی دهان و مشکلات دندان ها

- به دلیل سفت شدن پوست، فرد نمی تواند دهان خود را خوب باز کند و مسواک زدن فرد دچار مشکل می شود.
- توصیه می شود دندان ها را مرتباً مسواک بزنید و برای تمیز کردن آنها از نخ دندان استفاده کنید.
- حتماً دندانپزشک دندانها را معاینه کند.
- جهت مرطوب نگاه داشتن دهان خود، مقدار زیادی آب بنوشید و از تکه های یخ در جهت رفع تشنگی استفاده کنید.
- آدامس های بدون قند استفاده کنید.

درمان مشکلات پوستی

- به دلیل افزایش کلاژن، غدد عرق و چربی از بین می رود و در نتیجه پوست فرد خشک و سفت می شود.
- توصیه می شود بطور مکرر از کرم ها و لوسیون

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

اسکلرودرمی

ویژه آموزش به بیمار

تهیه کننده:

ام البنین شیرپور- کارشناس پرستاری
افسون توفیق- کارشناس ارشد پرستاری

تایید کننده:

دکتر سعیده شنونده
(متخصص داخلی- فوق تخصص روماتولوژی)

منابع:

داخلی جراحی برونر سودارث ۲۰۲۱

بهار ۱۴۰۴

EDU-PT-323/A

- های حاوی روغن استفاده کنید.
 - بعد از هر بار استحمام بدن خود را چرب کنید و از خشکی پوست خود پیشگیری کنید.
 - از کرم های ضدآفتاب استفاده کنید، نور آفتاب می تواند مشکلات پوستی را بیشتر کند.
 - از وان و دوش آب داغ استفاده نکنید.
 - در صورت امکان از صابون و شوینده ها استفاده نکنید.
 - به طور مکرر ورزش کنید. اما با توجه به مشکلات مفصلی شنا کردن در آب سرد توصیه نمی شود.
- ### درمان مشکلات گوارشی
- توصیه می شود غذایان را در وعده های غذایی متعدد و در حجم کم میل کنید.
 - بعد از غذا خوردن حداقل یک ساعت در حالت نشسته باشید.
 - از خوردن غذاهای سنگین، چرب و ادویه دار و نوشیدن مشروبات الکلی و قهوه در شب ها خودداری کنید.
 - غذاهای نرم و آب دار بخورید و لقمه ها را کاملاً بجوید.
 - قبل از خواب تنقلات و غذاهای پرچرب مصرف نکنید.
 - در صورت خشکی چشم از اشک مصنوعی استفاده کنید.
 - در صورت بروز علائم عفونت مانند تب، لرز، گلودرد و سرفه به پزشک اطلاع دهید.
- از مصرف دخانیات اجتناب کنید.
 - بیمار می تواند برای کمک به بلع غذا همراه با آن مایعات بنوشد. برای داشتن یک رژیم غذایی مناسب به متخصص تغذیه مراجعه کند.
 - خود بیمار نیز می تواند با انجام برخی کارها علائم بیماری خود را کنترل کند. بیمار باید به فعالیت و تحرک جدی بدنی خود ادامه دهد.
 - به علاوه بهتر است به هنگام خواب سر خود را بالا نگه دارد تا اسید معده به هنگام خواب بازگشت اسیده معده نداشته باشد.
 - بیمار باید بدن خود را در برابر سرما حفاظت کند. در صورت سرد شدن دست ها باید آنها را با پوشیدن دستکش گرم کند و صورت و بدن را با پوشش و لباس گرم بپوشاند.
 - مراقبت از بیماران معمولاً در منزل صورت می گیرد و به ندرت نیاز به بستری شدن در بیمارستان پیدا می کند.